

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. Mihályi Katalin Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt **felperes neve (cím)** felperesnek,
a Dr. Nyúzó Péter Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt **alperes neve (cím)** alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 9. napján kelt, 13.G.40.630/2019/31-I. számú ítélete ellen, az alperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2021. február 10. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000 (Egymillió) forint másodfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Állam javára 4.000.000 (Négy millió) forint első- és másodfokú eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság a 31-I. sorszámú ítéletével megállapította, hogy a peres felek közötti, 2017. január 5. napján kelt adásvételi szerződés érvénytelen.
- [2] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 352.479.610 forint vételárat. Kötelezte továbbá a felperest, hogy 15 napon belül bocsássa a felperes (helyesen: az alperes) birtokába az adásvételi szerződés tárgyát képező ... **lakótelep** viszonylatában kiépített kábeltelevíziós gerinc- és leágazó hálózatot minden törvényes tartozékával együtt, azzal, hogy a teljesítéssel az alperes köteles elől járni. Végül kötelezte az alperest, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására, a Magyar Államnak fizessen meg 1.500.000 forint illetéket.
- [3] Az ítélete indokolásában rögzített, a peres felek előadása, az általuk csatolt okirati bizonyítékok, törvényes képviselő 2 felszámolóbiztos és törvényes képviselő 1 vezérigazgató személyes meghallgatása, valamint tanú tanúvallomása alapján megállapított tényállás lényege a következő:
- [4] A ... cégjegyzékszámú **NH Kft.** a 1996. szeptember 1. napján kelt létesítő okirattal alakult meg a **N** cégcsoportból, s 1997. június 20. napjától jegyezték be a cégjegyzékbe.
- [5] A **NH Kft.** mint egyedüli részvényes tulajdonában állt felperes társaságot ... cégjegyzékszámom, 2006. július 17. napján jegyezték be a cégnyilvántartásba. A jogerősen elrendelt felszámolási eljárását megelőzően az utolsó törvényes képviselője törvényes képviselő 1 vezérigazgató volt.
- [6] A **N Rt.** Cg ... cégjegyzékszámom, 2000. július 11. napján nyert bejegyzést a cégnyilvántartásba. Egyedüli részvényese ugyancsak a **NH Kft.**, míg törvényes képviselője törvényes képviselő 1 vezérigazgató volt.

- [7] A peres felek 2017. január 5. napján adásvételi szerződést kötöttek, melynek 1. pontjában rögzítették, hogy az alperes kizárólagos tulajdonát képezi a ... **lakótelep** viszonylatában kiépített kábeltelevíziós gerinc- és leágazó hálózat, annak minden törvényes és természetes tartozékával. A szerződésben megjelölték a hálózat nyomvonalát, és azt is, hogy az alépítmény-hálózat építési engedéllyel rendelkezik. Az adásvételi szerződés 2. pontjában az alperes mint eladó kijelentette, hogy kizárólagos tulajdonában állnak a szerződés 1. pontjában megjelölt távközlési rendszerek, amelyek passzívak, jelenleg nem működtetett hálózatok, azokhoz előfizető vagy igénybe vevő, illetőleg szolgáltatás nem kapcsolódik.
- [8] A szerződés 5. pontja szerint a peres felek megállapodtak, hogy az eladó alperes a jelenlegi állapotában eladja és átadja, a vevő megvásárolja és átveszi a kábelhasználati eszközöket, valamint a kábelhasználat fenntartásához és üzemeltetéséhez szükséges engedélyeket.
- [9] A szerződés II.1. pontjában az adásvétel tárgyának vételárát együttesen 277.543.000 forint + áfa összegben határozták meg, s a szerződés II.2. pontjában akként rendelkeztek, hogy a vételár kiegyenlítése beszámítással történik, melyről a felek - a megállapodás 1. számú mellékletét képező - kompenzációs jegyzőkönyvet vesznek fel. Az adásvételi szerződést mindkét fél képviselőjében törvényes képviselő írtá alá.
- [10] A Fővárosi Törvényszék előtt a felperessel szemben 2015. augusztus 17. napján felszámolási eljárás megindítása iránti kérelmet terjesztettek elő. A bíróság az adós felszámolását elrendelte, majd az Fpk..... számú végzésével rendelkezett a felszámolás közzétételéről. A felszámolás kezdő időpontja 2017. március 30. napja volt, a bíróság által kirendelt felszámoló a Datastep Pénzügyi Szolgáltató és Válságkezelő Kft., a felszámolóbiztos törvényes képviselő 2 lett.
- [11] A felperes a 2017. december 14. napján kelt levelében felszólította az alperest, hogy 8 napon belül fizessen meg a részére 277.543.000 forint + áfa összeget, tekintettel arra, hogy **AP** igazságügyi mérnökszakértő új, 2017. október 24. napján kelt szakértői véleménye alapján az alépítmény nyomvonalának vagyoni értéke nincs, és a 10 év alatt eltelt időben bekövetkezett technikai fejlődés és a piaci igények változása miatt az adásvételi szerződés tárgyát képező hálózat valós piaci értékéről a 2007. évi értékbecslés nem ad reális képet.
- [12] A felperes a 2018. február 21. napján benyújtott keresetlevéllel indult perben véglegesen fenntartott keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg: a peres felek között 2017. január 5. napján létrejött adásvételi szerződés a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdésének a) pontja alapján - figyelemmel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:89. §-ára, valamint a 6:108. § (1) bekezdésére - érvénytelen. Egyúttal a Ptk. 6:112. §-a alapján kérte az eredeti állapot helyreállítását és ezáltal a Ptk. 6:1. §-a, 6:58. §-a és 6:61. §-a alapján, a beszámításra tekintettel az alperes kötelezését a felperes fennálló, lejárt esedékességű, 352.479.610 forint vállalkozói díjkövetelése és annak a legutolsó számla fizetési határidejének (2016. október 16.) lejártát követő naptári naptól számított, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére. A felperes kereseti kérelmében hivatkozott a Cstv. 40. § (3) bekezdésére is, mely szerint az ingyenességet és a rosszhiszemőséget az adott esetben vélelmezni kell; perköltségigényt is előterjesztett.
- [13] A felperes a keresetében előadta, hogy a 2017. január 5. napján kelt adásvételi szerződést beszámítással teljesítették. A felperesnek az alperes megrendelése alapján történt teljesítésről kiállított számláit ugyanis az alperes nem fizette meg, ezért az ezek alapján fennállt tartozást számították be az adásvételi szerződés tárgyát képező hálózat ellenértékébe. A felperes állította, hogy egyetlen üzleti partnere az alperes volt, egyéb bevételi forrással nem rendelkezett, így a perbeli üzlettel a felperes vagyonában csökkenés keletkezett, az álcázott, vagyonkimentő ügylet mögött a hitelezők kijátszására irányuló szándék húzódott meg. A beszámítás folytán a vételárát „jogi értelemben, ténylegesen” kifizették, ezért az visszajár.

- [14] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Pergátló kifogásként elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes a keresetét a tudomásszerzést követő 120 napos határidőn túl terjesztette elő, így a szubjektív határidő elmulasztása miatt a keresetindítással elkésett.
- [15] Érdemben arra hivatkozott, hogy a felperes akkori, az alperes jelenlegi vezérigazgatója, törvényes képviselő 1 a felperes felszámolásának közzétételét követő 15 napon belül megkereste a felszámolót és átadta a részére a felperes alapvető könyvelési adatait, így az éves beszámoló tervezetét, a főkönyvi kivonatot és néhány alapvető szerződéses okmányt, köztük a keresettel támadott szerződést is. A felszámoló részéről már ekkor elhangzott, hogy az adásvételi szerződést meg fogja támadni.
- [16] Az alperes nem ismerte el a felperes tényállításait a hálózat értékelése és a szerződés joghatásai körében sem. Állította, hogy az ügyletkötés a felperes vagyonának növelését célozta, a hitelezők részére kívánt dologi fedezetet biztosítani. Hivatkozott arra is, hogy a felperes az eredeti állapot helyreállításaként nem kérhet pénzbeli marasztalást, mert ezzel egyrészt nem az eredeti állapot áll helyre, másrészt az adós hitelezőivel szemben jogsértő helyzetet idézne elő.
- [17] Az elsőfokú bíróság az ítélete jogi indokolása körében mindenekelőtt annak magyarázatát fejtette ki, hogy az alperes kérelmére, a büntető eljárás miatt miért nem látta indokoltnak a per felfüggesztését a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 123. § (1) bekezdésének b) pontja alapján.
- [18] Ezt követően idézte a Cstv. 2017. július 1. napjától hatályos 40. § (1) bekezdésének a) pontját, mely szerint a tudomásszerzéstől számított 120 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül a hitelező - vagy az adós nevében a felszámoló - a bíróság [6. § (1) bekezdés] előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző öt éven belül és azt követően megkötött, az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha az adós szándéka a hitelező vagy a hitelezők kijátszására irányult, és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett. A jogügyletek eredményes megtámadása esetén az (1a) bekezdés értelmében a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A felszámoló és a hitelező érvénytelenség címén kérheti az eredeti állapot helyreállítását és a vagyontárgyra a vagyontárgy elidegenítését követően alapított és közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jog törlését is.
- [19] Leszögezte: a perbeli esetben nem vitás, hogy a felperes keresetőségi joga fennáll, a felszámoló az adós képviselőjében perindításra jogosult, s a keresetét a Cstv. 6. § (1) bekezdés szerinti Fővárosi Törvényszéken terjesztette elő. A felszámolást elrendelő végzést 2017. március 30. napján tették közzé, a felperes pedig a keresetét 2018. február 21. napján, tehát az egy éves jogvesztő határidőn belül nyújtotta be.
- [20] A 120 napos szubjektív, elévülési jellegű törvényi határidőt illetően a törvényszék kifejtette, annak van jelentősége, hogy a felperesi felszámoló mikor szerzett tudomást a jogügyletről. A törvényszék e körben törvényes képviselő 2 felperesi felszámolóbiztos és törvényes képviselő 1 alperesi törvényes képviselő egymásnak ellentmondó előadását érdemi bizonyítékként nem tartotta figyelembe vehetőnek, hanem a felszámoló levelét, melyben az adásvételi szerződés és mellékletei megküldését kérte az alperestől, valamint a SC Kft. által készített, AP által jegyzett második szakvéleményt tartotta mérvadónak. Ezek alapján - figyelemmel a BH2018. 21. számú eseti döntésre is - arra a megállapításra jutott, hogy a felszámolóbiztos biztosan 2017. augusztus 16. napján rendelkezett az adásvételi szerződéssel teljes terjedelemben, mellékletekkel együtt. Arról a megtámadási okról pedig, hogy az adásvételi szerződésben feltüntetett, az alperes által szolgáltatott hálózatnak valójában nincs értéke, a 2017. október 24. napján kelt véleményből értesült, ezért ennek dátuma tekinthető a tudomásszerzés időpontjának. Ettől számítva a keresetlevél határidőben

érkezett, tehát a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti objektív és szubjektív tényállási elemek fennállását a perben érdemben kellett vizsgálni.

- [21] A kereset érdemi vizsgálata keretében az elsőfokú bíróság mindenekelőtt rámutatott: a 2017. január 5. napján kelt adásvételi szerződés a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti öt éves határidőn belül kötött, tehát a kereset előterjesztésének első, objektív feltétele fennáll. A vagyonsökkenés kérdését a Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján megközelítve az volt az álláspontja, hogy a vagyonsökkenés mint tényállási elem megvalósulása nem azt jelenti, hogy mérlegelv szerint, azaz számviteli eszközökkel, igazságügyi szakértő által is kimutathatóan, „számszerű” vagyonsökkenésnek kell keletkeznie. Az adott esetben az adásvételi szerződés megkötésével a felperes kilátástalan anyagi helyzete nem javult, a szerződés által a felszámolását nem kerülhette el, ugyanakkor kiengedte a vagyonából az alperessel szemben fennállt követelését, és helyette egy nehezen értékesíthető hálózatot szerzett, ezzel rontva a hitelezők kielégítésének esélyét, ami vagyonsökkenésnek fogható fel. A család elem fennállását illetően aláhúzta: a szerződés aláírója mind a felperes, mind az alperes képviselőjében ugyanaz a személy volt, s mindkét gazdasági társaság egyazon cégcsoporthoz tartozik, így a Cstv. 40. § (3) bekezdése értelmében a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell.
- [22] Az érvénytelenség jogkövetkezményeként, a Cstv. 40. § (1a) bekezdésére utalva, az adásvételi szerződést megelőző eredeti állapot helyreállítása érdekében úgy rendelkezett, hogy a felperest megilleti az alperessel szembeni követelése összege, míg az alperes visszakapja a hálózatot.
- [23] Tekintettel arra, hogy az aktív vagyon csökkenése szakértői vizsgálat nélkül is megállapítható volt, az alperes szakértői bizonyításra irányuló indítványát, valamint a büntetőeljárásban keletkezett szakvélemény benyújtásának engedélyezését, mint szükségtelent mellőzte.
- [24] Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes támadta fellebbezéssel, elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérve.
- [25] Elsődleges fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy a perbeli ügyletről a felszámoló tudomásszerzésének időpontja legkésőbb 2017. augusztus 16. napja volt, ettől számítva pedig az irányadó 90 napos keresetindítási határidő a keresetlevél benyújtásáig eltelt.
- [26] Másodlagos fellebbezési kérelmét arra alapozta, hogy a vagyonsökkenésre kiterjedt szakértői bizonyítást kellett volna lefolytatni, ami meghaladja a másodfokú eljárás kereteit.
- [27] Fellebbezése indokolásában kifejtette: az elsőfokú bíróság ítélete nem felel meg az anyagi jognak, mivel a Cstv. 40. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott releváns tények tekintetében hiányos, a feltárt tényekből, adatokból levont következtetései pedig ellentmondásosak, tévesek. Álláspontja szerint a törvényszék a szubjektív keresetindítási határidőt logikailag hibásan értékelte, döntése lényegében okiratok, egy tanúvallomás és egy, a perben végső soron ki nem rendelt szakértő álláspontjára épül.
- [28] Az alperes a keresetindítási határidő kérdésében leszögezte: az objektív határidő megtartását nem vitatta, a szubjektív határidő tekintetében azonban ezzel nem értett egyet. Jogorvoslati kérelmében e körben hangsúlyozta, a felszámoló az ügyletről 2017. április-májusban már értesült, de a tudomásszerzés időpontjának legkésőbb 2017. augusztus 16. napját tekintve is - amikor a felszámolóbiztos a saját előadása szerint az utolsó iratokat megkapta - jócskán eltelt a keresetindításig a 2017. évi XLIX. törvény (Mód. tv.) módosító rendelkezése folytán a jelen ügyben irányadó 90 nap, de az elsőfokú bíróság által tekintetbe vett 120 nap is. Nem találta magyarázatát, hogy az ügyletről való tudomásszerzés és a felszámolói intézkedések között miért telt el 60-60 nap, összességében kilenc hónap.
- [29] Az alperes az ügy érdemében kifejtette: a perben nem igazolt a vagyonsökkenés és a hitelezők kijátszására irányuló szándék sem, mert a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti rosszhiszeműség vélelme nem mosható össze a célzatra vonatkozó bizonyítás szükségességével. Az ítélet súlyos

ellentmondásának nevezte, hogy a törvényszék álláspontja szerint az átruházott vagyontárgy értékének nincs jelentősége, ugyanakkor a vagyoni érték felismerése időpontjának döntő jelentőséget tulajdonított a szubjektív keresetindítási határidő kezdete szempontjából. Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperesnek az alperessel szemben fennállt követelése értékének bizonyítását is elvetette, és különösebb vizsgálat, bizonyítás nélkül abból a vélekedésből indult ki, hogy a perbeli kábelhálózat értéke (likviditása) csekélyebb volt a felperes követelésénél.

[30] Az alperes nehezményezte azt is, hogy a kirendelt szakértő arra vonatkozó bejelentését, hogy nem tudja a munkát elvégezni, az elsőfokú bíróság lényegében szakvéleményként kezelte, pedig az csupán a munkátherre hivatkozással történő felmentés iránti folyamodvány volt.

[31] Mindemellett az eljárási szabályok sérelmét látta abban, hogy az ügyben csupán a Cstv. 40. § (1) bekezdésének a) pont szerinti négy konjunktív feltételből egy elem (az öt éves időtartam) igazolt, minden egyéb feltételre elmaradt a bizonyítás. Az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértésként vélekedett arról is, hogy az elsőfokú bíróság az általa kirendelt szakértőnek a kimentése iránti bejelentését szakértői véleménynek tekintette és az ítélezése alapjává tette, majd a szakértő felmentése után nem vezetett be új szakértőt a perbe, s a szakértő felmentésére a felek nem is reagálhattak.

[32] A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[33] Fellebbezési ellenkérelmében előadta, a törvényszék a keresetindítási határidővel kapcsolatos álláspontját az ítéletében részletesen kifejtette, az a bizonyítékok helyes értékelésén alapul, tényszerű és az irányadó bírói gyakorlattal összhangban áll.

[34] A felperes nem értett egyet azzal, hogy a perben 90 nap volt a szubjektív keresetindítási határidő.

[35] Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a vagyonsökkenést nem mérlegelv szerint kell vizsgálni, hanem ha az aktív vagyon csökken, akkor meg kell állapítani.

[36] Aláhúzta, a beszámítás, amivel a jelen esetben a vételárat kiegyenlítették, a csalárd ügyletekre jellemző elem, s ezzel az adott ügyben a felperes vagyonából olyan követelésállomány került ki, amely alkalmas fedezetül szolgálhatott volna a hitelezői igények kielégítésére. Azt pedig semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, hogy a kábelhálózat biztosított volna nagyobb megtérülési esélyt a hitelezők számára. Álláspontja szerint az is megalapozza a vagyonsökkenés megállapítását, hogy a perbeli ügylettel egyetlen vagyonelemre redukálódott az adós vagyona.

[37] Egyetértett azzal, hogy a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennáll a perben, s úgy látta, az alperes alaptalanul vonja kétségbe e vélelemnek a bizonyítási kötelezettséggel fennálló összefüggését. A felperesnek a vélelem folytán nem kellett bizonyítania a hitelezők kijátszására irányuló szándékot, hanem az alperest terhelte az ezzel szembeni ellenbizonyítás, amint erre a törvényszék a 17. sorszámú jegyzőkönyvben felhívta a figyelmet.

[38] A felperes megalapozatlannak tartotta az alperes által felhozott eljárási szabálysértésekre hivatkozást is, végül kiemelte, az alperes az elsőfokú eljárásban perköltséget nem számított fel, így az elsőfokú eljárásban felmerült perköltségét a másodfokú eljárásban sem érvényesítheti.

[39] Az alperes a másodfokú eljárás folyamán a Pp. 373. § (2) és (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítéleti tényállás és a fellebbezésben foglalt jogállítások kiegészítése érdekében további bizonyítási eszközt kívánt a másodfokú bíróság elé tárni a szubjektív keresetindítási határidő kérdésének tisztázáshoz. Előadta, hogy a per elsőfokú tárgyalásának berekesztését követően, a fellebbezés érdekében kapcsolatba lépett AP szakértővel, akitől adatot kért arra vonatkozóan, hogy a 2017. október 24. napjára keltezett szakértői véleménye tekintetében milyen előzményi eseményekre vonatkozó iratok állnak rendelkezésére. A szakértő jóval a fellebbezés előterjesztése után, a rendelkezésére álló teljes iratanyagot megküldte az alperesi jogi képviselőnek. Ezekből az világlik ki, hogy a CV Kft. 2017. július 20. napján megkereste AP szakértőt és továbbította neki az összes megkapott iratot, köztük az adásvételi szerződést is, azzal, hogy értékbecslést készít és ebben a segítségét kéri. A CV Kft. 2017.

augusztus 1. napján **AP**tól ajánlatot kért, aki 2017. augusztus 11-én arról írt, hogy megkeresést kapott a hálózat vagyonértékelésére és ebben a munkában közreműködőt kíván igénybe venni. **AP** 2017. augusztus 23-án három változatú ajánlatot tett, amit másnap konkretizált. A munkát a 2017. október 6-án küldött e-mail alapján vette fel, mely kifejezetten leírta, hogy a szakvéleménynek október 27-ig kész is kell lennie, és úgy fogalmazott, „fontos lenne, hogy a határidő még ebbe a hónapba beleférjen”. **AP** a szakvéleményét 18 nap alatt készítette el.

[40] Az alperes kifejtette: a fentiek alátámasztják, hogy törvényes képviselő 2 a 14. sorszámú jegyzőkönyvben valótlan állítást, az pedig a felszámoló felelőssége, ha egy szakvéleményt öt hónapig késlekedik megrendelni annak ellenére, hogy minden szükséges adat rendelkezésre áll.

[41] A felperes a fellebbezés kiegészítésére is fenntartotta, hogy a tudomásszerzése 2017. október 24. napján következett be, amikor az értébecslést kézhez kapta, az alperes által csatolt elektronikus levelezés nem alkalmas ennél korábbi időpont bizonyítására.

[42] Ugyanakkor hangsúlyozta, az alperes nem igazolta, hogy az új tény önhibáján kívüli okból, az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására. Az önhiba hiányát azért sem látta elfogadhatónak, mert törvényes képviselő 1 és **AP** ismeretsége okán különösen nem lett volna semmi akadálya, hogy az alperes az elsőfokú eljárás alatt kérjen adatokat **AP**tól, tehát az alperes általa felajánlott okirati bizonyítás a fellebbezésben nem hozható fel.

[43] Az ítélet tábla a tényállást a következők szerint egészíti ki és módosítja:

[44] A felperes által az elsőfokú eljárásban F/15. számon csatolt e-mail szerint törvényes képviselő 2 felperesi felszámolóbiztos 2017. július 10. napján **törvényes képviselő 1-től** „A N Zrt.-nek értékesített kábeltvé hálózat értébecsléséhez” számla mellékletet, könyvelési adatokat, használatbavételi engedélyt, az érintett ingatlanok jegyzékét, nyomvonal tervet és műszaki leírást kért.

[45] A felperes felszámolójának a támadott szerződésről való tudomásszerzésének időpontja, a megtámadásra alapot adó okok megismerésére is kiterjedően, legkésőbb 2017. augusztus 17. napja volt.

[46] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[47] Az ítélet tábla előrebocsátja, hogy az alperes a Pp. 373. § (2)-(3) bekezdése által nem megengedetten kívánt a másodfokú eljárásban új tényállítást, valamint új bizonyítási eszközt felhozni. **AP**t ugyanis módjában állt volna az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése előtt is megkeresni, illetőleg őt tanúként megnevezni. Az alperes által megjelölt újabb tények, bizonyítékok az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése előtt következtek be, illetve keletkeztek, arra pedig az alperes nem hivatkozott, hogy ezek önhibáján kívül jutottak később a tudomására. A másodfokú bíróság ezért a fellebbezést az alperes új tényállításai és bizonyítási eszközei figyelmen kívül hagyásával bírálta el.

[48] Elsőként az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét vizsgálva az ítélet tábla megállapította, hogy a szubjektív keresetindítási határidő megtartásának eldöntése szempontjából releváns tényállást az elsőfokú bíróság - az ítélet tábla által beiktatott kiegészítésen és módosításon túlmenően - lényegében helyesen rögzítette, abból azonban - egyrészt mert a tudomásszerzés időpontját helytelenül határozta meg, másrészt mert nem a hatályos jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta - téves jogi következtetésre jutott.

- [49] Az ítéletábra mindenekelőtt rámutat: az alperesnek a szubjektív keresetindítási határidővel kapcsolatban kifejtett védekezése (mert ez esetben szerződés megtámadására vonatkozó anyagi jogi határidőről van szó) nem pergátló, hanem anyagi jogi kifogás volt és az értékelése ekként a kereset érdemi elbírálására tartozott.
- [50] Az alperes a jogorvoslati kérelmében e körben helytállóan hivatkozott arra, hogy a jelen per megindítására 90 napos szubjektív határidő volt irányadó.
- [51] A felperes felszámolási eljárását 2015. augusztus 17. napján kezdeményezték, amikor a Cstv. 40. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a hitelező - vagy az adós nevében a felszámoló - a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül támadhatja meg az adósnak a 40. § (1) bekezdésének a)-c) pontjaiban körülírt szerződéseit, illetőleg jognyilatkozatait. A Cstv.-nek a Mód.tv. alapján beiktatott 83/R. § (1) bekezdése szerint a Cstv.-nek a Mód. tv. által megállapított rendelkezéseit - a (2)-(3) bekezdésben meghatározott kivétellel, valamint a (4) és (5) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a Mód. tv. hatálybalépésekor (azaz 2017. július 1. napján) folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell: a) a Mód. tv. hatálybalépését követően megkezdett eljárási cselekményekre; b) a Mód. tv. hatálybalépését követően keletkezett tényekre és megkezdett intézkedésekre, c) a felszámolási eljárásokban a Mód. tv. hatálybalépését követően megkezdett vagyonértékesítésre.
- [52] A jogalkotásról szóló 2010. CXXX. törvény (Jat.) 15. § (2) bekezdése kimondja, hogy a jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálya alatt a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint b) megkezdett eljárási cselekményekre a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.
- [53] Egy szerződésnek a felszámolás során, a Cstv. 40. §-ában írt anyagi jogi tényállások valamelyike alapján az adós nevében történő, felszámoló általi keresetindítás formájában megvalósuló megtámadása nem a felszámolási eljárás keretében végrehajtott eljárási cselekmény, hanem ahhoz képest különálló - peres - eljárást megindító aktussal végrehajtható megtámadási jognyilatkozat, így nem vonatkoztathatók rá a Cstv. 83/R. § (1) bekezdésének a) pontjában foglaltak [értelemszerűen annak c) pontja sem].
- [54] A perben irányadó megtámadási határidőt a keresettel megtámadott szerződés megkötésének időpontja határozza meg, ami 2017. január 5. napja, vagyis a Mód. tv. hatálybalépését megelőzően keletkezett tény volt. Ezáltal a perbeli szerződés Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján történő megtámadására a Cstv. 83/R. (1) bekezdésének b) pontja, és ezzel összhangban a Jat. 15. § (2) bekezdésének a) pontja szerint a Cstv. 2017. július 1. napját megelőzően hatályos szabályozása értelmében, a tudomásszerzéstől számítva 90 nap állt rendelkezésre.
- [55] Az elsőfokú bíróság tévedett tehát, amikor 120 napos szubjektív keresetindítási (megtámadási) határidőt vett alapul. (Ellenkező esetben, az általa 2017. október 24. napján elfogadott tudomásszerzéshez viszonyítva is arra a megállapításra kellett volna jutnia, hogy a felperes a 2018. február 21-i keresetindítással elkésett.)
- [56] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a Cstv. jelen eljárásban irányadó, 2017. június 30. napjáig hatályos 40. § (1) bekezdésében említett „tudomásszerzés” időpontját helytelenül fűzte 2017. október 24. napjához. A felszámoló ugyanis a feleknek az iratokhoz csatolt e-mail váltása szerint - amint ezt az elsőfokú bíróság is leszögezte - 2017. augusztus 17. napján biztosan rendelkezett a perbeli szerződéssel teljes, a mellékleteit is magában foglaló terjedelemben.
- [57] Magából a szerződésből első olvasásra, minden további külön vizsgálódás nélkül, nyomban kitűnt, hogy a szerződést mindkét fél képviselőjében ugyanaz a személy írta alá, továbbá a vételár kiegyenlítését kompenzációval rendezték. Az pedig, hogy a szerződésben kikötött vételár összege egy csaknem tíz évvel korábbi - 2007. március 29-én készült - vagyonértékelésben meghatározott értékkel volt azonos, önmagában alkalmas volt arra, hogy kérdést vessen fel a hálózat értékével

kapcsolatban. Ennek megfelelően a felszámolónál (a felszámolóbiztosban) 2017. július 10-én fel is merült már a hálózat felértékeltetésének gondolata, hiszen - az ítéltábla által kiegészített tényállás szerint - ekkor nevesítetten, pontosan ehhez kért anyagokat **törvényes képviselő 1-től**. Nem volt tehát a szerződés megtámadásának alapos fontolóra vételéhez olyan döntő jelentőségű, további, ismeretlen tényező, amelynek a felszámoló 2017. augusztus 17. napján ne lett volna tudatában. Ettől az időponttól számítva állt a rendelkezésére 90 nap arra, hogy a keresetindítást körültekintően mérlegelje, s amennyiben szükséges, tudakozódjék, értékbecslést készíttessen, a keresetindítási határidő rendeltetését kihasználva.

- [58] Ezt a felfogást tükrözi a Kúriának a BH2017. 65. számon megjelent jogeset kapcsán elfoglalt álláspontja is, amely szerint egyetértett azzal, hogy a megtámadhatóságról való tudomásszerzés a szerződés tartalmának megismeréséhez kötött. A BH2018. 21. szám alatt közzétett ügyben a Kúria pedig csak egy, az átlagostól lényegesen eltérő esetben nem találta elvárhatónak a felszámolótól, hogy az adott szerződésre vonatkozó információkat és a megtámadáshoz, illetve a visszaköveteléshez szükséges adatokat más forrásból beszeresse, feldolgozza és értékelje úgy, hogy ennek eredményeként abba a helyzetbe kerüljön, hogy a szerződés birtokában nyomban megalapozottan döntsön a perindításról. Ez esetben ugyanis az adós (speciális) szerződésállománya a szokásos mértéket kiemelkedően meghaladó, extrém volumenű volt.
- [59] A jelen ügyben a szerződés tartalmáról bizonyosan 2017. augusztus 17. napján megállapítható tudomásszerzéstől a keresetlevél 2018. február 21-i benyújtásáig a 90 napos szubjektív keresetindítási határidő eltelt. (Ettől az időponttól számítva egyébként az elsőfokú bíróság által alapul vett 120 nap is lejárt volna a keresetlevél benyújtása előtt.)
- [60] A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét - mivel annak anyagi jogi felülbírálata eredményeképpen, a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontja alkalmazásával, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetést vont le - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.
- [61] A fellebbezés eredményre vezetett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes perköltségének megtérítésére, továbbá a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében, a jelen perben a feleket az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdésének i) pontja szerint megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett első- és másodfokú eljárási illeték megfizetésére.
- [62] Az alperes az elsőfokú eljárásban perköltséget nem számított fel [Pp. 81. § (1) bekezdés], így annak megtérítésére a Pp. 81. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel már nem tarthat igényt, ezért az ítéltábla a javára csupán a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjat határozott meg a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésének megfelelően.
- [63] Az alperes a perben a felekre az Itv. 62. § (1) bekezdésének i) pontja alapján érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel, a fellebbezéséhez sürgősen fizetett meg az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló, 44/2004. (XII.20.) PM rendelet 6/A. § (3) bekezdése értelmében a Fővárosi Törvényszék Magyar Államkincstárnál vezetett illeték-bevételi számlájára 2.500.000 forint másodfokú eljárási illetéket. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak a 44/2004. (XII.20.) PM rendelet 7. § (1) bekezdése alapján, átírással meg kell keresnie az állami adóhatóságot a - 2.500.000 forint - túlfizetés visszatérítése érdekében.

Budapest, 2021. február 10.

. Vuleta Csaba s.k.. Rápolti
Barbara s.k.. Mizerák Judit s.k.
a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
(Szénási Rita)